

NOTITIE

Aan : Bestuur GNR
Van : mr. P.F.P. Nabben
Dossiernaam : GNR & participanten / Gemeente Amsterdam
Betreft : Informatieverstrekking aan de raden en Staten
Onze ref. : D91937
Datum : 21 april 2016

Ten behoeve van de informatievoorziening aan de raden en Staten van de participanten van GNR, geef ik hierbij een samenvatting van de uitspraak van de Hoge Raad van 15 april jl. inzake het geschil tussen enerzijds de gemeente Amsterdam en anderzijds de overige participanten en GNR.

Inleiding

Stichting GNR beheert ca. 2800 ha natuurgebied in Het Gooi. Het is een sinds 1932 bestaand samenwerkingsverband tussen de Gooise gemeenten, gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland. De doelstelling en afspraken zijn vastgelegd in de statuten en uitgewerkt in een in 1991 gesloten Participantenovereenkomst waarin een verdeelsleutel is overeengekomen voor de statutair vastgelegde bijdrage van de participanten.

In 2011 heeft gemeente Amsterdam besloten om uit GNR te treden en daartoe de Participantenovereenkomst opgezegd. De overige participanten en GNR hebben zich op het standpunt gesteld dat eenzijdige opzegging juridisch niet mogelijk is en in strijd met de statuten. Het samenwerkingsverband tussen de participanten is een zogenaamde 'duurovereenkomst' die naar het oordeel van GNR en de overige participanten naar zijn aard niet opzegbaar is.

In 2013 oordeelde de rechtbank in het nadeel van Amsterdam door aan de reden voor opzegging hoge eisen te stellen en vast te stellen dat de opzegging van Amsterdam niet aan die eisen voldoet. In hoger beroep oordeelde het gerechtshof in Amsterdam in het voordeel van Amsterdam, met dien verstande dat de door Amsterdam gehanteerde opzegtermijn van 3 jaar werd verlengd tot 5 jaar.

Hoge Raad

In cassatie volgt de Hoge Raad grotendeels het oorspronkelijke standpunt van GNR en de overige participanten. Een voor onbepaalde tijd gesloten duurovereenkomst is weliswaar 'in beginsel opzegbaar', maar de bedoeling van partijen kan zo'n overeenkomst onopzegbaar maken. In zo'n geval kan een partij alleen nog van de duurovereenkomst met een geslaagd beroep op (1) de redelijkheid en billijkheid, of (2) onvoorziene omstandigheden.

De Hoge Raad oordeelt nu dat GNR en de overige participanten aannemelijk hebben gemaakt dat de participatie naar de bedoeling van partijen inderdaad onopzegbaar is door de samenhang tussen de Participantenovereenkomst en (art. 3 van) de statuten. Dat '*rechtvaardigt het vermoeden*' dat de participatie niet door opzegging kan eindigen.

Amsterdam kan proberen om nog tegenbewijs te leveren maar daarvoor lijkt de Hoge Raad weinig ruimte te bieden. De zaak is verwezen naar het Gerechtshof in Den Haag waar Amsterdam – als zij dat zou willen – kan proberen dat tegenbewijs te leveren.

Indien Amsterdam dat niet doet (of het bewijs niet kan leveren) eindigt daarmee het geschil en blijft Amsterdam dus participant van GNR. Door de uitspraak van de Hoge Raad staat dan vast dat een participant niet eenzijdig zijn bijdragen kan opzeggen of wijzigen. Dat kan alleen in overleg of na een statutenwijziging waarvoor een 2/3^e meerderheid vereist is.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad zullen de overige participanten nader overleggen en over nieuwe ontwikkelingen nadere informatie verstrekken.